

ner vil blive genstand for en straffesag ved domstolene, også vil skulle undersøges af undersøgelseskommissionen.

En række afgørende hensyn taler efter Justitsministeriets opfattelse imod en sådan ordning.

a. Det er i forarbejderne til lov om undersøgelseskommissioner udtrykkeligt forudsat, at en undersøgelseskommission ikke bør nedsættes, hvis forholdene kan belyses tilfredsstillende af faste, ordinære undersøgelsesorganer.

I den foreliggende sag er forholdet ikke alene det, at de omhandlede sagskomplekser kan undersøges af anklagemyndigheden (og domstolene). Anklagemyndigheden er således allerede i gang med en omfattende efterforskning, der vil vise, om der er grundlag for at føre en straffesag ved domstolene mod de ansvarlige enkeltpersoner.

Der kan i den forbindelse henvises til, at det i udtalelsen af 21. november 2002 fra Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet om forholdet mellem efterforskningen – som den tegner sig på nuværende tidspunkt – og den række af nærmere angivne punkter, der fremgår af beslutningsforslaget, bl.a. anføres at det er statsadvokatens »umiddelbare opfattelse, at de forhold, der er indeholdt i alle forslagens punkter, på nær det fjerde om den kommunale revision og de to sidste om henholdsvis tilsynsmyndighederne og Hillerød Politi, helt eller delvist er omfattet af SØK's efterforskning og derfor vil kunne komme i konflikt med denne (og dermed muligvis også en senere domsforhandling)«.

Efter Justitsministeriets opfattelse er den ordning, som der lægges op til i udkastet, derfor et eksempel på en kommissionsundersøgelse, som efter lovens forarbejder ikke bør iværksættes.

b. I beslutningsforslaget anføres, at det er afgørende, at arbejdet i kommissionen tilrettelægges således, at det »ikke kommer på tværs af Bagmandspoliets efterforskning«, og at man går »ud fra, at justitsministeren ved udarbejdelse af kommissoriet og nedsættelse af undersøgelseskommissionen sikrer, at disse hensyn tages«.

Hertil skal Justitsministeriet bemærke, at en sideløbende kommissionsundersøgelse af de forhold, som statsadvokaten efterforsker, må antages at være egnet til i væsentlig grad at kunne påvirke og vanskeliggøre statsadvokatens virksomhed. Det skyldes bl.a., at de berørte personer

og deres bisiddere i givet fald sideløbende skal overveje og tilrettelægge førelsen af en meget omfattende sag over for to forskellige instanser.

Sådanne forhold vil efter Justitsministeriets umiddelbare opfattelse kun delvist kunne afhjælpes ved den nærmere udformning af et kommissorium for undersøgelsen og ved den praktiske tilrettelæggelse af kommissionens undersøgelse.

c. Det må herudover give anledning til meget alvorlige overvejelser og betænkeligheder at lade en undersøgelseskommission foretage en »konkurrerende« undersøgelse og vurdering af spørgsmål, som ville skulle behandles eller allerede var behandlet af domstolene.

Iværksættes den ordning, som der lægges op til i beslutningsforslaget, vil der bl.a. blive tale om en bevisførelse om de samme temaer og sagskomplekser og formentlig i vidt omfang ved fremlæggelse af de samme dokumenter og afhøring af de samme vidner m.v. I den forbindelse vil henholdsvis kommissionen og domstolene skulle foretage deres egen selvstændige vurdering af de fremkomne beviser, herunder bl.a. af den vægt, som der kan lægges på de forskellige vidneudsagn.

Det er imidlertid i forarbejderne til loven om undersøgelseskommissioner udtrykkeligt fremhævet, at bevisvurderingerne i en undersøgelseskommission må foretages med forsigtighed under hensyn til, at beviserne ikke er tilvejebragt ved en kontradiktorisk proces under en almindelig retssag.

Heraf følger, at det i det særegne tilfælde, hvor der – således som der lægges op til i beslutningsforslaget – sideløbende foretages en konkurrerende undersøgelse om de samme forhold i henholdsvis en undersøgelseskommission og ved domstolene, vil være væsentlig forskel på den sikkerhed og fasthed, hvormed disse myndigheder kan udtale sig om, hvilket faktisk hændelsesforløb der kan lægges til grund som bevist.

Hvis undersøgelseskommissionens beretning – hvad der efter Justitsministeriets opfattelse næppe kan anses for realistisk – måtte foreligge, for en straffesag ved domstolene var afsluttet, ville det derfor efter Justitsministeriets opfattelse med rette kunne gøres gældende, at beretningen ikke kunne lægges til grund som et endeligt billede af de omhandlede forhold, og at man derfor nu måtte afvente domstolenes vurdering og udlægning af hændelsesforløbet.